

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף צ"ד בבא קמא
Some of the topics we will learn about include.

A continuation in the discussion of שינוי קונה;
Whether a physical change changes the object's status and
the גולן now acquires the item?

אבי lists five תנאים who, to some degree, seem to disagree
with our Mishnah and hold that

שינוי אינו קונה

Because

שינוי במקומו עומד

A שינוי does not change the object's status.

However, רבא disagrees and says that perhaps these five
תנאים do agree with the Mishnah that שינוי קונה, but these
five cases are exceptions.

רבי יוחנן holds that a

שינוי שאינו חוזר לברייתו

קונה מדאורייתא

And a

שינוי החוזר לברייתו

Is not קונה מדאורייתא, but merely

קונה מדרבנן

משום תקנת השבים

To make it easier for a גולן who wants to do Teshuvah.

B הגולנין ומלוי ברבית שהחזירו

אין מקבלין מהן

Rebbe initiated a תקנה that if a גולן by his own volition
wants to pay for the items he stole, or a מלוה wants to
return the interest he collected from his loan, the גולן and
לוה may not accept the payment,

And as the Gemara explains

בשאינן גזילה קיימת

This תקנה applies only to stolen items that are not intact
anymore, but he must return stolen items that are still
intact.

A

שינוי קונה

Five תנאים who seem to disagree
with our Mishnah
and hold that

שינוי אינו קונה

Because

שינוי במקומו עומד

רבי יוחנן holds that a

שינוי שאינו חוזר לברייתו

קונה מדאורייתא

And

שינוי החוזר לברייתו

קונה מדרבנן

משום תקנת השבים

B

הגזלנין ומלוי ברבית
שהחזירו

אין מקבלין מהן

בשאינן גזילה קיימת

1 So let's review ...

The previous Mishnah rules

הגזול עצים ועשאן כלים
משלם כשעת הגזילה

If a person stole wood and made it into a utensil, he keeps the object itself and only pays for its value at the time of the theft, because

שינוי קונה

A physical change changes the object's status, and the גזלן acquired the item through the שינוי.

And the Gemara mentioned a Machlokes whether only

שינוי שאינו חוזר לברייתו

שינוי קונה

A change that is not reversible, such as raw wood that the גבג treated.

Or even a

שינוי החוזר לברייתו

שינוי קונה

A change that is reversible, such as wood fashioned into a כלי which can be taken apart.

In this Daf, רבי יוחנן is of the opinion that

שינוי שאינו חוזר לברייתו

קונה מדאורייתא

And a

שינוי החוזר לברייתו

Is not קונה מדאורייתא, but merely

קונה מדרבנן

משום תקנת השבים

To make it easier for a גזלן who wants to do Teshuvah.

=====

1

**הגזול עצים ועשאן כלים
משלם כשעת הגזילה**

*If a person stole wood
and made it into a utensil,
he keeps the object itself and only pays for its value
at the time of the theft.*

Because

שינוי קונה

מחלוקת

**שינוי החוזר
לברייתו
שינוי קונה**

*A change that is reversible,
such as wood fashioned into a
כלי which can be taken apart.*

**שינוי שאינו חוזר
לברייתו
שינוי קונה**

*A change that is not
reversible, such as raw
wood that the גבג treated.*

רבי יוחנן

**קונה מדרבנן
משום תקנת השבים**

*To make it easier for a גזלן
to do Teshuvah.*

**קונה
מדאורייתא**

2 רבא lists five תנאים, who, to some degree, seem to disagree with our Mishnah and are all of the same opinion that שינוי אינו קונה
Because שינוי במקומו עומד
A שינוי does not change the object's status.

However, רבא disagrees and says that perhaps these five תנאים do agree with the Mishnah that שינוי קונה, but these five cases are exceptions as follows:

1.
רבי שמעון בן יהודה

רבי שמעון בן יהודה says
צבעו מצטרף

Even if a ישראל dyed the wool of each sheep separately, the wool combines with other wool to form the שיעור of הגז which he must give to a Kohen, and he is not exempt from his obligation. Apparently, because שינוי במקומו עומד

The שינוי does not change the object's status.

רבא counters that רבי שמעון בן יהודה said that only regarding צבע, because שינוי החוזר לברייתו הוא
This change is reversible since the dye can be removed.

2

<p><i>רבא disagrees</i> <i>Perhaps these five תנאים do agree with the Mishnah</i> לינוי קונה <i>but these five cases are exceptions.</i></p>	<p><i>אביי</i> <i>Five תנאים, who seem to disagree and hold</i> לינוי אינו קונה <i>Because</i> לינוי במקומו עומד</p>
<p>1</p> <p>רבי שמעון בן יהודה צבעו מצטרף</p> <p><i>Even if a ישראל dyed the wool of each sheep separately, the wool combines with other wool to form the שיעור of הגז which he must give to a Kohen, and he is not exempt from his obligation.</i></p>	
<p><i>רבא</i> <i>רבי שמעון בן יהודה</i> <i>only regarding צבע, because</i> שינוי החוזר לברייתו הוא <i>This change is reversible since the dye can be removed.</i></p>	<p><i>אביי</i> <i>Apparently, because</i> שינוי במקומו עומד <i>The שינוי does not change the object's status.</i></p>

3

2.

בית שמאי

נתן לה באתננה
חיטין ועשאו סולת
זיתים ועשאו שמן
ענבים ועשאו יין

If a person paid a זונה with wheat, olives or grapes, which she then made into flour, oil or wine;

בית שמאי אוסרין
ובית הלל מתירין

The בית שמאי hold the product it still prohibited for the use of Korbanos, even though there was a שינוי, while the בית הלל hold the product becomes permitted for Korbanos through the שינוי.

Apparently, the בית שמאי hold שינוי במקומו עומד

A שינוי does not change the object's status, and the Issur אתנן still applies.

While the בית הלל hold שינוי קונה

A שינוי does change the object's status, and the Issur אתנן no longer applies.

רבה counters that the בית שמאי hold like that only regarding Korbanos

משום דאימאס

Since the item was originally an אתנן, it remains repulsive even after the שינוי.

3

2

בית שמאי

נתן לה באתננה
חיטין ועשאו סולת
זיתים ועשאו שמן
ענבים ועשאו יין

If a person paid a זונה with wheat, olives or grapes, which she then made into flour, oil or wine.

ובית הלל
מתירין

For Korbanos
through the שינוי

לינוי קונה

בית שמאי
אוסרין

Even though
there was a שינוי

לינוי במקומו עומד

רבה counters that the בית שמאי hold like that only regarding Korbanos

משום דאימאס

Since the item was originally an אתנן, it remains repulsive even after the שינוי.

4

3.
רבי אליעזר בן יעקב

says רבי אליעזר בן יעקב
הרי שגזל סאה של חטין

טחנה לשה ואפאה
והפריש ממנה חלה

If a person stole wheat and then ground, kneaded, and
baked it, and it became bread.

כיצד מברך

אין זה מברך אלא מנאץ

If he then separates חלה and makes a Brachah, this is not
considered praise, but an insult, as the Pasuk states

'בוצע ברך נאץ ה'

One who steals and makes a Brachah has insulted ה'.

Apparently, because

שינוי במקומו עומד

A שינוי does not change the object's status, and the bread
does not belong to him.

רבא counters, however, that רבי אליעזר בן יעקב said that only
regarding a ברכה,

משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה

Because the Mitzvah was fulfilled through an Averaiah

4

3

רבי אליעזר בן יעקב

הרי שגזל סאה של חטין

טחנה לשה ואפאה

והפריש ממנה חלה

If a person stole wheat and then
ground, kneaded, and baked it, and it became bread.

כיצד מברך

אין זה מברך אלא מנאץ

If he then separates חלה and makes a Brachah,
this is not considered praise, but an insult,

As the Pasuk states

'בוצע ברך נאץ ה'

One who steals and makes a Brachah has insulted ה'

רבא

רבי אליעזר בן יעקב said that
only regarding a ברכה,

משום דהוה ליה

מצוה הבאה

בעבירה

אביי

Apparently, because

שינוי

במקומו עומד

A שינוי does not change the
object's status, and the bread
does not belong to him.

5

4. רבי שמעון בן אלעזר

says רבי שמעון בן אלעזר
כחש

אומר לו הרי שלך לפניך

If a person stole an animal and it then became lean, he can still return it as is. Apparently, because

שינוי במקומו עומד

A שינוי does not change the object's status, and the animal still belongs to its owner.

רבא counters that ר"ש בן אלעזר holds like that only regarding הכחשה, because

שינוי החוזר לברייתו הוא

This change is reversible, since the animal can be re-fattened.

The Gemara points out, however, that in a case of השביחה

נוטל שבחו

If he fed the animal and it became fat; he keeps the animal itself and pays only its value at the time of the theft even if שינוי אינו קונה, because as the Gemara explains

מפני תקנת השבים

The חכמים initiated that it's sufficient for him to compensate the owner for its value to make it easier for him to do Teshuvah.

5

4

רבי שמעון בן אלעזר

כחש

אומר לו הרי שלך לפניך

If a person stole an animal and it then became lean, he can still return it as is. Apparently, because

שינוי במקומו עומד

רבא

holds like that only regarding הכחשה, because

אביי

Apparently, because

שינוי

החוזר לברייתו

This change is reversible, since the animal can be re-fattened.

שינוי

במקומו עומד

The שינוי does not change the object's status.

The Gemara points out, however, that if

השביחה – נוטל שבחו

If he fed the animal and it became fat; he keeps the animal itself and pays only

its value at the time of the theft even if שינוי אינו קונה

מפני תקנת השבים

6

5. רבי ישמעאל

מצות פאה להפריש מן הקמה

The Mitzvah of פאה is initially to separate the grain while it is connected to the ground and leave it for the poor.

רבי ישמעאל says

אף מפריש מן העיסה ונותן לו

Even if he took the grain and made it into dough, he must separate a piece from the dough and give it to the עניים.

Apparently, because

שינוי במקומו עומד

A שינוי does not change the object's status, and the עיסה still belongs to the עניים.

פאה, counters that רבי ישמעאל said that only regarding פאה, משום דכתיב תעזוב יתירא

The Pasuk repeats the word תעזוב, to teach that even

though generally קונה שינוי, he must still give it to the poor.

The Gemara points out that this cannot be a source for other matters as well that שינוי אינו קונה, because

מתנות עניים שאני

The Torah is more stringent for the benefit of the poor.

=====

6

5

רבי ישמעאל

מצות פאה להפריש מן הקמה

The Mitzvah of פאה is initially to separate the grain while it is connected to the ground and leave it for the poor.

רבי ישמעאל

אף מפריש מן העיסה ונותן לו

Even if he took the grain and made it into dough, he must separate a piece of the dough and give it to the עניים.

רבא

רבא said that only regarding פאה,

משום דכתיב

תעזוב יתירא

to teach that even though שינוי קונה generally, he must still give it to the poor.

אביי

Apparently, because

שינוי

במקומו עומד

The שינוי does not change the object's status.

The Gemara points out...

This cannot be a source for other matters as well that שינוי אינו קונה, because

מתנות עניים שאני

The Torah is more stringent for the benefit of the poor.

7 The Gemara proceeds with another enactment משום תקנת השבים
 The Braisa says;
 הגולנין ומלוי ברבית שהחזירו
 אין מקבלין מהן
 If a גולן, by his own volition, wants to pay for the items he stole, or a מלוה wants to return the interest he collected, the גולל and לווה may not accept the payment.
 והמקבל מהן
 אין רוח חכמים נוחה הימנו
 And if they do accept it, it is unfavorable in the eyes of the חכמים.
 The Gemara explains
 בימי רבי נשנית משנה זו
 initiated this תקנה, because of an incident
 מעשה באדם אחד
 ונמנע ולא עשה תשובה
 A גולן refrained from doing Teshuvah, because he did not want to surrender all his possessions that were acquired through stealing.

7 *ברייחא*
**הגולנין ומלוי ברבית שהחזירו
 אין מקבלין מהן**
If a גולן, on his own, wants to pay for the items he stole, or a מלוה wants to return the interest he collected, the גולל and לווה may not accept the payment.
**והמקבל מהן
 אין רוח חכמים נוחה הימנו**
And if they do accept it, it is unfavorable in the eyes of the חכמים.
בימי רבי נשנית משנה זו
initiated this תקנה, because of an incident
**מעשה באדם אחד
 ונמנע ולא עשה תשובה**
A גולן refrained from doing Teshuvah, because he did not want to surrender all his possessions that were acquired through stealing.

8 The Gemara questions this תקנה from a second Braisa:
 הרועים והגבאין והמוכסין
 תשובתן קשה
 Shepherds and tax-collectors have great difficulty in doing Teshuvah, because as Rashi explains
 שגולו הרבים
 ואין יודעין למי להחזיר
 They steal from the public and do not know to whom to return the stolen items. Therefore
 ומחזירין למכירין
 Those items whose owners are known, are returned to them,
 ושאין מכירין
 יעשה בהן צרכי ציבור
 And for those items whose owners are not known, they must provide services to the public, such as
 בורות שיחין ומערות
 They dig wells that provide water to all, so the original owner might also benefit from them.
 Apparently, the Braisa holds that a גולן should pay for the items he stole?

8 *?*
**הרועים והגבאין והמוכסין
 תשובתן קשה**
Shepherds and tax-collectors have great difficulty in doing Teshuvah
Therefore
ומחזירין למכירין
Those items whose owners are known, are returned to them,
**ושאין מכירין
 יעשה בהן צרכי ציבור**
And for those items whose owners are not known, they must provide services to the public - such as
בורות שיחין ומערות
They dig wells that provide water to all, so the original owner might also benefit from them.
Apparently, the Braisa holds that a גולן should pay for the items he stole?

- 9 The Gemara offers two explanations
 כאן קודם תקנה
 The second Braisa refers to the times before Rebbe's תקנה, when a גולן was required to pay for the items he stole, as the required by the Torah.
 כאן לאחר תקנה
 The first Braisa refers to the times after Rebbe's תקנה that a גולן should not pay מפני תקנת השבים
2.
 OR
 אידי ואידי לאחר תקנה
 Both Breisos refer to after the תקנה. However, כאן בגזילה קיימת
 In the second Braisa the stolen items were still intact, and even after the תקנה the גולן must return the actual item to its owner. However, כאן בשאין גזילה קיימת
 In the first Braisa the stolen items were not intact anymore, and the גולן does not have to reimburse the owner
 מפני תקנת השבים

9

1

כאן לאחר תקנה
The first Braisa refers to the times after Rebbe's תקנה that a גולן should not pay מפני תקנת השבים

כאן קודם תקנה
The second Braisa refers to the times before Rebbe's תקנה, when a גולן was required to pay for the items he stole, as the required by the Torah.

2

אידי ואידי לאחר תקנה
Both Breisos refer to after the תקנה.

כאן בשאין גזילה קיימת
In the first Braisa the stolen items were not intact anymore, and the גולן does not have to reimburse the owner מפני תקנת השבים

כאן בגזילה קיימת
In the second Braisa the stolen items were still intact, and even after the תקנה the גולן must return the actual item to its owner.